

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen

REFERENTIE No.:

11329

INFORMATIEKOPIE:

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 4

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

4 mei 1956

BESTEMD VOOR:

minvor

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

4 mei 1956

AFKOMSTIG VAN: hollandia

PARAAF/OPM:

Minvor-Distributie

1. Minvor
2. Ter behandeling aan NVS
- 3/4. Verzameling Kabinet.

confi

ik moge uw aandacht vragen voor het volgende telegrafische bericht hetwelk ik gisteren ontving van de resident merauke. in meest geciviliseerd asmatdorp ajam werd op 30 april jl. een groep van 26 bezoekende lieden uit jipaj, in gezelschap van catechist, overvallen. 23 bezoekers werden vermoord. ajam is de standplaats van 2 amerikaanse zendelingen en een pastoor. jipaj en ajam zijn traditionele vijanden. het bezoek is niet anders dan een stommitet van de catechist. een ongelukkige coincidentie is dat in ajam een paar weken geleden filmopnamen werden gemaakt door denninghoff stelling, waarvan de missie voorspelde dat dit zou uitlopen op moord. het is echter duidelijk dat dit geval niets hiermede te maken heeft. bij een voorafgaand bezoek aan ajam per catalina heeft de resident zich ervan overtuigd dat men de bedoeling van de filmopnamen begreep. vele inwoners van ajam hebben gewerkt in sorong en zijn vertrouwd met het begrip spel, hetgeen bij zijn bezoek duidelijk bleek, waarbij een schijnaanval werd gedemonstreerd. de missie is zeer gealarmeerd, tevens door het blijkbaar ongunstig verloop der bezetting van catechisten-eiland en rivier, vanwaar thans alle catechisten om nog onbekende redenen teruggaan naar agats. de resident stuurt mobiele politie naar asmat, met de opdracht een aantal van de belangrijkste daders te arresteren tot minstens het aantal vermoorden en deze mede te nemen naar merauke. daarna jipaj overtuigen dat represailles zijn genomen door het gouvernement, doch een politiepost instellen te ajam en te handhaven totdat blijkt dat jipaj afziet van wraak, dit in verband met de veiligheid der missionarissen. de mobiele politie blijft patrouilleren.

op dezelfde dag telegrafeerde de resident vervolgens dat op de 1e mei de laatste drie personen - 2 kinderen en een vrouw, die verborgen waren gehouden door goedwillende bewoners - waren vermoord. de beide zendelingen zijn terug gegaan naar agats, alwaar juist hun vrouwen en kinderen waren aangekomen uit manokwari. op het ogenblik zijn een pastoor en een adj. adm. ambtenaar te ajam. hedenmiddag vertrekt scheele per prauw, daar de patrouilleboot in kokenau is voor transport voedsel.

-2-

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 11329

Rubricering: confi

mobiele politie dekking van nngpm aan bloemenrivier teruggenomen op agats en nngpm verzocht om transport daartoe. uit merauke arriveert mobiele politie op 8 dezer met twee i.v.p.. voorshands zijn geen verdere maatregelen nodig.

vanmorgen vernam ik per telefoon dat de kampong ajam thans verlaten ligt en scheele 29 koppen in beslag nam. grote sneltochten in het bestuursgebied ten oosten van asmat schijnen mede aanleiding tot deze gebeurtenis. de volgende maatregelen zijn genomen:

hr.ms. johan maurits is op weg naar agats met mariniers aan boord en komt maandag aan. zondag vertrekt een catalina naar merauke die in manokwari shooft ophaalt. maandag gaat boendermaker naar agats met shooft die scheele onmiddellijk zal vervangen. aangezien tasman onklaar gaat weyland ex fak naar agats. schipper tasman naar agats. boendermaker zal maatregelen treffen voor de nodige arrestaties en de kampong ajam wordt opgelegd alle ijzerwaren in te leveren, benevens varkens, goede prauwen, kleren, etc. als eerste betaling aan jipaj. er komt een politiepost.

ik moge u verzoeken press release uit te geven en mij telegrafisch te berichten, aangezien het niet mogelijk is de zaak geheim te houden, waarin 2 amerikaanse zendelingen en een pastoor ooggetuigen zijn. in het press release ware geen melding te maken van mogelijk verband met de filmopnamen van denninghoff stelling.

van baal 27.

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet v. naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.